

3. Розрахунок стратегічної координати X вектору позиціонування: $\overline{IA} + \overline{CA}$	$+3,7 + (-2) = +1,7$
Розрахунок стратегічної координати Y вектору позиціонування: $\overline{FS} + \overline{ES}$	$+4,5 + (-3,3) = +1,2$
Визначення стратегічної позиції підприємства:	Агресивна позиція
Оцінка напрямку стратегічної поведінки підприємства у середовищі функціонування:	підприємство повинно нарощувати активи, збільшувати частку ринку та зосередитися на конкурентоспроможних продуктах
Висновок:	підприємство має конкурентну перевагу і може її захистити

Список використаних інформаційних джерел

1. Radder L. The SPACE Matrix: A Tool for Calibrating Competition / L.Radder, L. Louw // Long Range Planning. – 1998. - Vol.31. - №4. - pp.549 – 559.

УДК 657.1.011.56

Карлова І.О.

к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту
Національний транспортний університет
м. Київ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасний розвиток ринкових економічних відносин між суб'єктами господарювання, зростаюча глобальна конкуренцією і перспективи, що відкриваються, з одного боку, а також посилення регулятивних вимог з боку держави, з іншого, змушують компанії переглянути свої можливості й змінити підхід до управління. Сьогодні, однією з умов ефективного їх функціонування є здатність враховувати зміни, що відбуваються не тільки у внутрішньому, а й у зовнішньому середовищі, тобто враховувати фактори бізнес-оточення в діючій стратегії компанії в рамках стратегічного менеджменту. В цих умовах підтримуючою системою для здійснення інформаційного забезпечення прийняття стратегічних рішень є стратегічний управлінський облік.

Необхідність у його використанні виникла ще у 80-х роках минулого століття при усвідомленні не відповідності задач, що вирішувалися в рамках управлінського обліку можливостям, що почали надаватися інтенсивним розвитком комп'ютеризації, інформатизації та інтелектуальних продуктів. За допомогою комп'ютеризованих інформаційних систем і технологій обліку, які можуть адаптуватися та змінюватися відповідно до умов середовища, а також їх користувачів – бухгалтерів і менеджерів всіх рівнів, стало можливим впливати на свідомість власників і інвесторів, визначати подальші їх дії.

Отримання суб'єктами господарювання достовірної, оперативної та повної управлінської інформації стало вкрай необхідним для прийняття ними ефективних управлінських рішень щодо зміни вектору соціально-економічного та інвестиційно-інноваційного розвитку підприємства.

Сьогодні дискусійними залишаються питання щодо сутності стратегічного управлінського обліку, напрямів його розвитку, методики організації на підприємствах. Деякі науковці взагалі не виділяють його в окремий напрям досліджень, хоча і розкривають важливість обліку в досягненні стратегічних цілей.

В Україні сьогодні відсутнє нормативне закріплення поняття стратегічного управлінського обліку, однак існує визначення внутрішньогосподарського (управлінського) обліку в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Законотворці розглядаючи його в якості підсистеми бухгалтерського обліку зазначають, що це «система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством» [1]. Відповідно до статті 8, п.5 цього Закону «підприємство самостійно розробляє систему внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та звітності». Цим зауваженням підприємства залишили наодинці з виконанням цього складного завдання.

На відміну від вітчизняних нормативних пропозицій за кордоном визначення стратегічного управлінського обліку надане професійними організаціями. Інститут сертифікованих управлінських бухгалтерів (CIMA) розглядає його як «форму управлінського обліку, в якій акцент робиться на інформації, що відноситься до зовнішніх факторів по відношенню до підприємства, а також на не фінансову та внутрішню створену інформацію» [2].

Існуючі історичні вітчизняні традиції та нормативне закріплення управлінського обліку у складі бухгалтерського обліку обмежує можливості його використання в управлінській діяльності вітчизняних підприємств. Вихід вітчизняних суб'єктів на міжнародний рівень вимагає від них більш серйозної оцінки розширеного зовнішнього середовища за допомогою спеціального інструментарію. Виходячи з цього, під *стратегічним управлінським обліком* слід розуміти *автоматизовану інформаційну систему управління підприємством, яка забезпечує всі рівні управління прогностною, звітною та аналітичною інформацією для прийняття управлінських рішень і оцінки їх реалізації в процесі розробки і запровадження стратегій розвитку підприємства*. Бутинець Ф.Ф. до системи включив сукупність економіко-математичних методів і моделей, технічних, програмних, технологічних засобів і рішень, а також наявність спеціалістів, призначених для обробки інформації і прийняття управлінських рішень [3].

Розвиток комп'ютеризації та інформатизації дає можливість зараз інформаційним системам і технологіям бухгалтерського обліку в моделі інвестиційно-інноваційного розвитку України, стати невіддільною частиною корпоративного автоматизованого інформаційного середовища управління

господарською діяльністю підприємства, через більш якісний рівень співпраці, координації та комунікації інформаційних зв'язків облікового підрозділу та підприємства загалом. Ефективності в господарюванні підприємств як на мікро- так і на макрорівні, можливо досягти використовуючи інтегровану систему бухгалтерського обліку. Сьогоднішні програмні засоби у вигляді баз даних, інформаційно-пошукових систем, дозволяють не тільки підвищувати продуктивність праці обліковця, а й у процесі роботи отримувати та інтерпретувати інформацію зі значно ширшого діапазону джерел, ніж це передбачено у звичайних інформаційних системах, змінювати звичну форму подання інформації про господарську діяльність суб'єкта для прийняття ним ефективних управлінських рішень.

До того ж, В.О. Осмятченко запропонував поглибити методологічні засади автоматизованої системи бухгалтерського обліку через моделювання її базових компонент та запропонував концепцію методології проектування інформаційної системи бухгалтерського обліку як віртуального ресурсу корпоративного середовища. Ключовим аспектом концепції стала орієнтація інформаційної системи на зовнішні ринкові фактори та формування бізнес-процесів з можливістю їх перебудови в режимі реального часу, що дає змогу забезпечувати всі рівні управління підприємством інформацією про фактичний стан керованого об'єкта, а також про всі істотні відхилення від заданих параметрів [4].

Враховуючи все вище наведене для організації стратегічного управлінського обліку на підприємстві необхідно:

1) здійснити правильний вибір інформаційних технологій і запровадити їх для організації планування, обліку, аналізу і контролю. Так, на вітчизняних підприємствах, які мають статус публічних та приватних акціонерних товариств і великі масштаби виробничо-господарської діяльності, найбільш популярними сьогодні є інтегровані корпоративні інформаційні системи «Парус», «Галактика», «1С-Предприятие», SAP R/3 (SAP AG) тощо, а також локальні системи бухгалтерського обліку «БЭСТ», «Турбо- Бухгалтер», «Інфо-Бухгалтер» та ін.;

2) побудувати схему взаємозв'язку процесів формування обліково-звітної інформації, аналітичних і прогнозних розрахунків та прийняття управлінських рішень. Для цього в обліково-аналітичній системі конкретного підприємства необхідно виділити такі зрізи інформації про господарську діяльність підприємства, як: облікова, аналітична, прогнозна й управлінська. Кожен із зазначених інформаційних блоків буде відчувати на собі вплив певних чинників, потребувати розв'язання низки проблем і мати резерви підвищення організаційно-якісного рівня. Також постає питання про раціональне використання каналів зв'язку. По-перше, необхідно обмежити доступ до окремих блоків інформації, яка є комерційною таємницею та може несприятливо позначитися на конкурентних позиціях підприємства. По-друге,

варто чітко окреслити інформаційні модулі, які стануть загальнодоступними для внутрішніх і зовнішніх користувачів, щоб задовольнити потреби інвесторів, акціонерів, підрядників та інших учасників господарської діяльності в правдивій, достовірній та якісній інформації. Пропонується використати системний підхід до визначення шляхів удосконалення важливих аспектів обліку, аналізу, прогнозування та управління господарської діяльності підприємства. Щоб повною мірою розкрити інформацію про господарську діяльність підприємства, сформовану за даними бухгалтерського обліку в умовах обраної підприємством інформаційної системи, слід використовувати гнучкі системи налаштувань, які закладені у програмних комплексах. Такі налаштування можуть бути застосовані для врахування облікової політики конкретного підприємства, можливих змін в обліковій системі внаслідок переходу від П(С)БО до МСФЗ та вдосконалення законодавчо-нормативної бази обліку;

3) необхідно врахувати можливість використання облікової інформації з базового програмного, в пакетах прикладних програм аналітичного, прогнозного та іншого призначення. Тобто, необхідно провести імітаційні розрахунки з обґрунтування інвестиційно-інноваційних проектів, підготовці прогнозів розвитку підприємства та взаємодії із зовнішніми контрагентами, аналізу фінансового стану і ймовірності банкрутства, формування різних документів аналітичного змісту, що містять вибірково, належним чином узагальнену фактичну інформацію для прийняття інвестиційно-інноваційних і фінансово-господарських рішень;

4) необхідно визначити склад і характер формування взаємозалежних блоків вхідної, проміжної і вихідної обліково-аналітичної інформації у складі комп'ютеризованої інформаційної системи бухгалтерського обліку.

Підсумовуючи, можна сказати, що в сучасних умовах розвитку інформаційних технологій, стратегічний розвиток підприємства на пряму залежить від надання своєчасної, достовірної та повної інформації про господарські операції, інформації щодо переваг конкурентів та очікувань і побажань клієнтів, швидкої доставки продукції, товарів чи надання послуг клієнтам. Таку інформацію у вигляді управлінської звітності можна отримати в умовах раціональної і дієвої організації стратегічного управлінського обліку на підприємствах, що бажають розвиватися і бути успішними не тільки на вітчизняних теренах, а й на міжнародній, світовій арені бізнесу.

Список використаних інформаційних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. №996 – XIV, зі змінами та доповненнями: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14/>

2. CIMA Official terminology. 2005 Edition.— London: CIMA Publishing, 2005. — 114 p.

3. Бутинець Ф.Ф. та ін. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник для студентів ВНЗ спец. 7.050106 «Облік і аудит» / Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко, Т.В. Давидюк, Т.В. Шахрайчук. За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. - 2-е вид., перероб. і доп. — Житомир: ПТІ «Рута», 2002. - 544 с.

4. Осмятченко В.О. Бухгалтерський облік в умовах застосування інформаційних технологій: теорія та організація : автореферат дис. ... д-ра. екон. наук: 08.00.09 / В.О. Осмятченко. — Київ. — 2011. — 35 с.

5. Ізмайлов Я. Вплив комп'ютеризованих інформаційних систем бухгалтерського обліку на формування обліково-аналітичної інформації. прогнозування і прийняття управлінських рішень / Я. Ізмайлов, А. Бошко, Н. Овдіна // Бухгалтерський облік і аудит. — Київ: Екаунтинг, 2017. — № 5. — С. 19-32.

УДК 657

Кесарчук Г.С.

к.е.н., доцент

доцент кафедри обліку і аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Метою ведення підприємницької діяльності є отримання прибутку. Однак сам по собі бізнес не зможе розвинутися і стати прибутковим. Тому необхідно чітко розуміти, в якому обсязі надходять кошти на рахунок підприємства, а також на що і в якій кількості вони потім витрачаються.

Крім того, суб'єкт господарювання має оцінювати ефективність понесених витрат, щоб в подальшому розподіляти витрати більш розумно. Не можна забувати, що всі вони є платниками податків. І вся ця інформація відображається у бухгалтерському обліку, який повинен бути правильно організований.

Найважливішим елементом в будь-якій роботі підприємства є ведення бухгалтерського обліку. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів.[1] Організація обліку на підприємстві полягає в тому, що бухгалтерський облік формується у вигляді системи, що забезпечує підведення підсумків по багатьох напрямках та розділах. Крім цього, бухгалтерський облік фіксує переміщення фінансових, трудових та матеріальних ресурсів.